

مقدمه ای بر اپیدمیولوژی

مؤلفین:

لوسیان بیلی
کاترینا وردولاکی
جولیا لنگهام
دانیل چاندراموهان

مترجمین:

جمال احمدزاده
کژال مبارکی
شهاب رضائیان

نشر اشراقیه

۱۳۹۰

عنوان و نام پدیدآور :	مقدمه‌ای بر اپیدمیولوژی / مولفین: لوسیان بیلی، و دیگران [؛ مترجمین: جمال احمدزاده، کژال مبارکی، شهاب رضائیان.
مشخصات نشر :	تهران: اشراقیه، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری :	۲۲۸ص: مصور-چهارمجله، نمودار.
شابک :	978-600-5162-80-6
یادداشت :	عنوان اصلی: Introduction to epidemiology, 2005.
یادداشت :	مولفین: لوسیان بیلی، کاترینا وردولاکی، جولیا لنگهام، دانیل چاندراموهان.
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	همه‌گیرشناسی.
شناسه افزوده :	بیلی، لوسیان
شناسه افزوده :	Bailey, Lucienne
شناسه افزوده :	احمدزاده، جمال، ۱۳۶۴ - مترجم
شناسه افزوده :	مبارکی، کژال، ۱۳۶۴ - مترجم
شناسه افزوده :	رضائیان، شهاب، ۱۳۶۲ - مترجم
رده بندی کنگره :	۷ ۱۳۹۰ م / RA۶۵۱
رده بندی دیویی :	۶۱۴/۴
شماره کتبخانه ملی :	۲۴۵۲۸۲۹

نشر اشراقیه

مقدمه‌ای بر اپیدمیولوژی

مولفین: لوسیان بیلی، کاترینا وردولاکی، جولیا لنگهام، دانیل چاندراموهان

مترجمین: جمال احمدزاده، کژال مبارکی، شهاب رضائیان

چاپ اول، ۱۳۹۰، ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: اشراقی

تلفن: ۸۰۹ ۴۰۹ ۶۶ - ۶۵۹۴ ۴۱۶۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۲-۸۰-۶ ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۲-۸۰-۶ ISBN: 978-600-5162-80-6

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

پیشگفتار مترجمین

معلومات خود رابه همه ببخش، این روش رسیدن به جاودانگی است.

کتاب حاضر مقدمه ای از رویکرد های اپیدمیولوژیکی و اصول اساسی آن را در اختیار دانشجویان عزیز قرار می دهد. و بیشتر با هدف تقویت آموزش، یادگیری و کاوش در حوزه بهداشت و سلامت به رشته ترجمه در آمده است. همانطور که می دانیم پیشرفت هر رشته علمی مدیون انجام تحقیقات و پژوهش های راهبردی و جدید در آن رشته می باشد، بنابراین آشنایی با اپیدمیولوژی و رویکردهای آن برای تمام دانشجویان بهداشت عمومی، پرستاری، داروسازی، دندانپزشکی و کلیه محققین پزشکی لازم می باشد. امید است که کتاب «مقدمه ای بر اپیدمیولوژی» مورد پذیرش کلیه دانشجویان و محققین ایران اسلامی قرار گرفته و شما عزیزان ما را از نظرات اصلاحی و انتقادهای مفید وسازنده بی نصیب نفرموده و ما را در چاپ های بعدی این کتاب یاری فرمایید. در پایان لازم می دانیم که از آقای دکتر نادر اسماعیل نسب دانشیار اپیدمیولوژی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان که مشوق اصلی ما در ترجمه این کتاب بوده اند، صمیمانه قدر دانی نماییم و از زحمت های آقایان شهاب رضائیان و ظاهر خزانلی که در تهیه و تایپ کتاب همکاری داشته اند، تشکر کنیم.

جمال احمدزاده

کژال مبارکی

شهاب رضائیان

بهار ۱۳۹۰

فهرست مطالب

۷	دیدگاه کلی کتاب	
۹	مفاهیم اساسی و پایه و کاربردهای اپیدمیولوژی	فصل اول
۳۱	اندازه گیری اپیدمیولوژیکی سلامتی و بیماری: فراوانی رویدادها	فصل دوم
	اندازه‌های (سنجش‌های) اپیدمیولوژیکی سلامتی و بیماری:	فصل سوم
۵۳	همبستگی و شدت رابطه	
۷۷	مطالعات مقطعی	فصل چهارم
۸۹	مطالعات بوم‌شناسی	فصل پنجم
۹۷	مطالعات همگروهی	فصل ششم
۱۱۱	مطالعات مورد-شاهدی	فصل هفتم
۱۲۹	مطالعات مداخله‌ای	فصل هشتم
۱۴۷	تفسیر نتایج مطالعات اپیدمیولوژیکی	فصل نهم
۱۷۳	استراتژی‌های پیشگیری	فصل دهم
۱۸۹	مراقبت اپیدمیولوژیکی و داده‌های روتین	فصل یازدهم
۲۰۹	غربالگری و آزمون‌های تشخیصی	فصل دوازدهم

دیدگاه کلی کتاب

مقدمه

این کتاب خلاصه‌ای از روش‌ها و مفاهیم اساسی و پایه موجود در اپیدمیولوژی را برای مخاطبان عزیز فراهم می‌سازد. که آنها بتوانند این روش‌ها و مفاهیم اساسی پایه را به خوبی درک، تفسیر و برای کارهای تحقیقی خود مورد استفاده قرار دهند. همچنین هدفی که در این کتاب دنبال می‌شود، معرفی مفاهیم آماری و اپیدمیولوژیکی در یک سطح پیشرفته‌تر می‌باشد. در اینجا هدف این نیست که اپیدمیولوژی را صرفاً در حوزه بهداشت عمومی مطالعه کنیم، بلکه باید در نظر داشته باشیم که اپیدمیولوژی فقط جزئی لازم برای بهداشت عمومی می‌باشد و در اکثر رشته‌ها کاربرد دارد و با اهمیت تلقی می‌گردد.

چرا باید به مطالعه اپیدمیولوژی بپردازیم؟

اپیدمیولوژی ابزارهایی (روش‌هایی علمی) را برای مطالعه علل بیماری و آگاهی‌های پایه و ضروری را به منظور مراقبت در حوزه سلامت فراهم می‌سازد. بنابراین اپیدمیولوژی برای کارکنان بخش سلامت فرصتی برای مطالعه بر روی بیماری‌ها را ایجاد و همچنین آن به بررسی کارایی و کارآمدی خدماتی که مراکز مراقبت سلامت در جامعه ارائه می‌دهند، و به طور اختصاصی‌تر به تجزیه و تحلیل اثرات و نتایج بدست آمده از مداخلاتی که در بخش مراقبت از سلامت صورت گرفته، نیز می‌پردازد.

اپیدمیولوژی رویکردی اساسی و خاص برای فهم بیماری و سلامت در بین افراد و جمعیت‌ها دارد و تاکید آن بر فاکتورهای تاثیرگذار بر آنها می‌باشد چون سلامت و بیماری هم برای کارکنان بخش مراقبت از سلامت و هم برای احاد جامعه مهم و با اهمیت تلقی می‌شود. هدف اپیدمیولوژی استفاده از این اطلاعات برای ارتقاء سلامت و کاهش فراوانی بیماری‌ها در کل جامعه می‌باشد.

اقدامات پزشکی و سیاست‌گذاری‌های بهداشتی صرفاً نمی‌توانند پایه‌ی تجارب بالینی بنا شوند، بلکه این اقدامات باید بر اساس شواهد علمی و درست پایه‌ریزی شوند. درک و آگاهی از مسائل اپیدمیولوژیکی و روش‌هایی که برای مطالعه سلامت و بیماری مورد استفاده قرار می‌گیرند، یک پیش‌نیاز برای امکان ارزیابی شواهد جنجال برانگیز که در متون مختلف علمی بدست آمده است، می‌باشد. توانایی تمایز و تشخیص اطلاعات معتبر از نامعتبر (شواهد قوی از شواهد ضعیف) یک مهارت ضروری در حفظ، ارتقاء و پیشبرد مراقبت سلامت بر پایه شواهد در جامعه تلقی می‌گردد. اپیدمیولوژی برای بررسی بر روی مسائل مختلف دارای انضمام علمی مناسب و راهکارهای مشخص

می‌باشد، به طوری که دامنه این رشته به سرعت برای تحقیق در حوزه سلامت و مراقبت از سلامت در حال گسترش است.

روش‌های اپیدمیولوژیکی برای تحقیقات پزشکی، پیشگیری از ایجاد بیماری، حفظ و ارتقاء و سلامت، و تحقیق در مراکز خدمات بهداشتی بسیار مهم با اهمیت قلمداد می‌گردد. نتایج مطالعات اپیدمیولوژی به وسیله علوم دیگر همچنین به وسیله متخصصین اقتصاد بهداشت، مدیران مراکز خدمات بهداشتی و برای تحلیل و پایه‌ریزی سیاست‌گذاری‌های بخش سلامت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ساختار کتاب

کتاب حاضر پیرامون مفاهیم و کاربردهای اساسی و پایه در اپیدمیولوژی ساختار بندی شده است. که با تعاریفی از اپیدمیولوژی و معرفی استراتژی‌های اساسی و پایه برای اندازه‌گیری فراوانی و تعیین الگوی بیماری و همبستگی بین مواجهه با عوامل خطرزا و ابتلا به پیامد های مشخص شروع شده است. (فصل اول تا سوم)

فصل چهارم تا هشتم در مورد طراحی‌های مختلف مطالعات اپیدمیولوژیک و نقاط قوت و ضعف آنها بحث می‌کند. تحلیل و تفسیر در مطالعات اپیدمیولوژیک در فصل نهم بیان شده است. در سه فصل آخر کتاب یعنی فصل‌های دهم تا دوازدهم به کاربرد اپیدمیولوژی در پیشگیری، پایش و مراقبت و غربالگری پرداخته شده است.

هر یک از دوازده فصل به ترتیب شامل عناوین زیر می‌باشند:

- در ابتدای هر فصل دیدگاه اجمالی و مختصر درباره هر فصل آمده است.
- لیستی از اهداف مشخص برای یادگیری در هر فصل آمده است.
- لیستی از واژگان کلیدی مربوط به هر فصل آمده است.
- در هر فصل فعالیت‌هایی داده شده و در ادامه به آنها پاسخ داده شده است.
- در آخر هر فصل خلاصه‌ای از کل فصل بیان شده است.